

Palou, temps enrere

El poble de Palou va ser un municipi independent fins a l'1 de gener de 1922, quan es va incorporar a la fusió acordada en la sessió del Ple Municipal del 22 de maig de 1922.

Per les restes arqueològiques existents, sembla que l'antiga del lloc en podria situar a l'època romana, ja que, a diversos indrets, s'han localitzat evidències d'aquest període, com a la masia de can Roca o a l'Església de Sant Julià.

Documentalment, almenys es remunta al segle X, tal com es constata a les descripcions fetes al Monestir de Sant Cugat: "in saltem, terminis de paloude". Pel que fa al nom de Palou, podria derivar de palatí, una petita torre defensiva que, amb el temps, es convertiria en la "torre de Palou". Aquesta torre se sol associar a la Torre de les Agües.

La documentació medieval i moderna dibuixa un poble rural amb petites cases, alguns molins i regadís; amb horts, vinyes, arbres fruiters, lloses, ceps, lloms, pins... A finals dels segles XVIII i XIX, també es venen sècs i cistres.

Per mitjà dels foguers de 1497 i de 1553, es pot conèixer el nombre de cases que formaven Palou, el nom de la majoria dels quals encara es pot reconèixer a l'actualitat, com ara Jorruy, Mollet, Coll, Mantanyola, Tiers, Català, Noya, Mays, Illesca, Blanch i Riba. Alguns d'aquests noms han deixat lloc als veïnats o llocs actuals. D'altres, porten el nom del sant patró i dels sants de devoció popular.

El caserí de Palou es va començar a originar al segle XX, a causa de problemes diversos, com les dificultats dels agricultors per fer front a les condicions de la natura, la manca de la seva economia. Ja en el segle XIX, s'havien plantejat unir-se a un altre municipi. Per això, havien fet una primera aproximació a Montornès, que no va prosperar.

Una altra qüestió que s'havien plantejat era apropar la línia del ferrocarril de Barcelona a Girona, inaugurada el 1854, que passava per Palou. Proposaven fer un llinier perquè s'instal·laria estació, com en altres municipis de la comarca, i així ajuntar al seu desenvolupament.

El tema del ferrocarril Ripera, en part, amb els problemes de Girona per les dimensions del seu terme. Feia temps que es volia duplicar la via fèrria i instal·lar l'estació del ferrocarril, del que, fins aleshores, només hi havia un punt de parada.

Després de moltes negociacions, es va acceptar que el Palou i altres pobles de la zona del sud de la comarca, però no en un sol moment. La població de l'Alt Empordà, a l'Alt Empordà de Palou, però, continuava. Així, l'any 1922, es va acordar la fusió dels dos municipis. Entre els arguments que es van presentar, hi havia la unitat de la zona de la comarca de la zona costera i que l'agricultura no comptava amb les condicions necessàries per desenvolupar-se. Calia, doncs, una unitat de territori i Palou passava a formar part de la zona de desenvolupament de la comarca de la zona costera. L'estructura del poble... El nom que s'havia plantejat per a tot el terme, més el de Girona, perquè era el municipi més gran, però els habitants de Palou (ambien un altre voluntat favorable per almenys del lloc, entre altres coses).

Tot i que la fusió va ser acordada pel ple municipal de Palou el 1922, uns anys després, els veïnats del poble van fer una demanda per recuperar la independència, ja que consideraven que havia estat una imposició dels dos ajuntaments i que no s'havia fet cap consulta als veïnats. La iniciativa, però, no va tenir cap efecte. Palou va continuar formant part de Girona, i el 1927, amb la promulgació de la Llei de Bases de l'Estat, es va reorganitzar el territori i es van crear les noves fronteres tradicionals, com Sant Julià i Sant Julià de l'Alt Empordà a l'Alt Empordà, amb les seves festes tradicionals, com la Festa Major. Altres tradicions s'han perdut, com a les arrels. Ara ja no hi ha les tradicionals festes del poble i dels pobles veïnats, ni la independència del terme, però es reconeix a la independència dels seus habitants.

Vista de Palou des de la zona de l'Alt Empordà. 1922. Fotografia de Carl J. van der Horst.

Vista de la zona de l'Alt Empordà. 1922. Fotografia de Carl J. van der Horst.

Vista de la zona de l'Alt Empordà. 1922. Fotografia de Carl J. van der Horst.

Vista de la zona de l'Alt Empordà. 1922. Fotografia de Carl J. van der Horst.

Vista de la zona de l'Alt Empordà. 1922. Fotografia de Carl J. van der Horst.